

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 201.31

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่เป็นประจำของนักเรียนชายวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดจันทบุรี

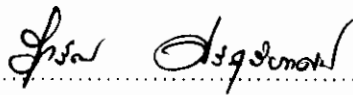
สายใจ จารุจิตร

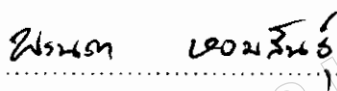
เลขที่ 10015
23 ม.ย 2558
349869

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของสายใจ จารุจิตร ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

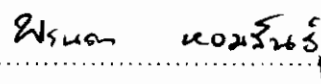
.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์)

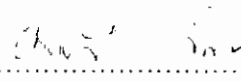
.....อาจารย์ที่ปรึกษารอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรนภา หอมสินธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

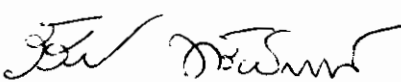
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. อาภาพร เพ่าวัฒนา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรนภา หอมสินธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อาภาพร เพ่าวัฒนา)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 8 เดือน กันยายน พ.ศ. 2557

การวิจัยนี้ได้รับทุนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและคุณวุฒิปริญญาเอก
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาในประเทศไทย
จากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ (ศจย.)
ปี พ.ศ. 2556

53920607: สาขาวิชา: การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน; พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คำสำคัญ: การสูบบุหรี่เป็นประจำ/ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่/ นักเรียนชายอาชีวศึกษา

สายใจ จารุจิตร: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่เป็นประจำของนักเรียนชาย

วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี (FACTORS ASSOCIATED WITH REGULAR SMOKING AMONG MALE VOCATIONAL STUDENTS IN CHANTHABURI PROVINCE)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์, Ph.D., พรนภา หอมสินธุ์, Ph.D., 91 หน้า.

ปี พ.ศ. 2557

การวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่เป็นประจำของนักเรียนชายวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนชาย อาชีวศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1) ถึงประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช. 3) สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี จำนวน 236 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แบบสอบถามทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ แบบสอบถามความผูกพันกับพ่อแม่ แบบสอบถามการรับรู้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ และแบบสอบถามความยากง่ายในการเข้าถึงบุหรี่ คำนวณค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวโดยวิธี Cronbach's alpha coefficient และวิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 – 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Binary logistic regression analysis)

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสูบบุหรี่เป็นประจำ ร้อยละ 19.5 โดยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสูบบุหรี่เป็นประจำของนักเรียนชายวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ (AOR = 4.46, 95% CI = 1.91-10.39) การมีเพื่อนสนิทสูบบุหรี่ (AOR = 12.48, 95% CI = 1.58-98.58) การมีพ่อแม่ยอมรับการสูบบุหรี่ (AOR = 4.58, 95% CI = 1.89-11.13) และความผูกพันกับพ่อแม่ (AOR = 0.33, 95% CI = 0.15-0.70) ส่วนปัจจัยการสูบบุหรี่ของพ่อแม่ การรับรู้กฎหมาย การถูกชักชวนให้สูบบุหรี่ การยอมรับการสูบบุหรี่ของเพื่อน และการเข้าถึงบุหรี่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่เป็นประจำ

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่าพยาบาล และผู้เกี่ยวข้องควรพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการละเลิก การสูบบุหรี่ของนักเรียนหรือวัยรุ่น โดยให้เพื่อนสนิทและพ่อแม่มีส่วนร่วม รวมทั้งการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ให้เหมาะสม

53920607: MAJOR: COMMUNITY NURSE PRACTITIONER; M. N. S.

(COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

KEYWORDS: REGULAR SMOKING/ MALE STUDENTS

SAIJAI JARUJIT; FACTORS ASSOCIATED WITH REGULAR SMOKING
AMONG MALE VOCATIONAL STUDENTS IN CHANTHABURI PROVINCE.

ADVISORY COMMITTEE: RUNGRAT SRISURIYAWET, Ph. D., PORNNAPA HOM SIN,
Ph. D., 91 P. 2014.

The purposes of this study was a correlational research to identify the prevalence of regular smoking and to examine factors related to regular smoking among male vocational students in Chanthaburi province. Participants of 236 male vocational students in Chanthaburi province. Research instruments consisted of a Personal Information Questionnaire, the Smoking Behavior Questionnaire, the Attitude towards Smoking Scale, the Parental Bonding Scale. The Perception of Smoking in Public Place Scale, and the Access to Cigarettes Scale. Cronbach's alpha coefficients and Kuder – Richardson method of the questionnaires were 0.70 – 0.08.

Descriptive statistics and Binary logistic regression analysis were used for data analysis.

Findings of the study demonstrated that the prevalence of regular smoking was 19.5%. Factors related to regular smoking among male vocational students were attitude towards smoking (AOR = 4.46, 95% CI = 1.91-10.39); peer smoking (AOR = 12.48, 95% CI = 1.58-98.58); parental approval (AOR = 4.58, 95% CI = 1.89-11.13); parental bonding (AOR = 0.33, 95% CI = 0.15-0.70). Meanwhile, parent smoking, perception of smoking in public place, offering of smoking by friends, peer approval and access to cigarettes were not significantly related to regular smoking.

The findings suggest that to develop smoking cessation among male vocational students, the program should be focused more on changing their attitude towards smoking as well as close friends and parents participation.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัยและเหตุผลสนับสนุน.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
ขอบเขตการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
พฤติกรรมการณ์สูบบุหรี่ในวัยรุ่น.....	14
ผลกระทบของการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น.....	17
แนวคิดระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคม.....	22
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่เป็นประจำ.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	46
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	46
ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการสูบบุหรี่.....	47
ส่วนที่ 3 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามปัจจัยที่ศึกษา.....	48
ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ศึกษากับพฤติกรรมการสูบบุหรี่เป็นประจำ.....	50
5 สรุปและอภิปรายผล.....	55
การอภิปรายผลการศึกษา.....	56
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	64
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก.....	77
ภาคผนวก ข.....	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ตามสัดส่วนในแต่ละวิทยาลัย.....	38
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	46
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่.....	48
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ศึกษา.....	49
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ศึกษาและการสูบบุหรี่ เป็นประจําและค่าความสัมพันธ์ Adjusted Odds Ratio ของปัจจัยที่ศึกษา	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง	39

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University